

Agenda
Euregioraadsvergadering
op donderdag 09-06-2022, 14.00 uur
Vrijheidsmuseum Groesbeek

- Punt 1**   **Opening door de voorzitter en begroeting door Wiel Lenders, directeur Vrijheidsmuseum**
- Punt 2**   **Goedkeuring van de verslag van 10-03-2022**
(toegestuurd op 24-03-2022)
- Punt 3**   **Euregionaal Mobiliteitsplan**
-    Uitwerking cases
- Punt 4**   **INTERREG VI A 2021 – 2027**
-    Toelichting inhoud en besluitvorming
- Punt 5**   **Financiën**
-    Jaarrekening 2021
- Punt 6**   **Euregioraadsreis Brussel 22 en 23 september 2022**
- Punt 7**   **Afscheid vertrekkende Euregioraadsleden**
- Punt 8**   **Mededelingen**
-    Grenslandconferentie Aachen
-    Veiligheidsconferentie Apeldoorn
-    Informatiebijeenkomst nieuwe Euregioraadsleden
-    Euregio-Wegwijzer
-    Terugblik Euregionale scholenwedstrijd
-    Uitslagen deelstaatverkiezingen Nordrhein-Westfalen
- Punt 9**   **Rondvraag en sluiting**

Aansluitend aan de vergadering wordt een rondleiding door het nieuwe Vrijheidsmuseum aangeboden. Daarna is in het restaurant gelegenheid voor verdere gesprekken.

Thomas Ahls
voorzitter

Euregionaal Mobiliteitsplan – Uitwerking cases

Op 10 maart 2022 heeft de Euregioraad het Euregionaal Mobiliteitsplan vastgesteld en tevens 5 mobiliteitsinitiatieven (cases) aangewezen, die in het kader van het INTERREG-Project Euregionaal Mobiliteitsplan verder uitgewerkt dienen te worden. Dit zijn:

1) Voorstudie grensoverschrijdende fietstracés

Het uitvoeren van een voorstudie voor een specifieke fietsverbinding gebaseerd op inschatting van gebruikerspotentieel en realiseerbaarheid. Naast een inschatting van het grensoverschrijdende bestuurlijke draagvlak is tevens een eerste kosteninschatting met aanzet voor mogelijke financiering hiervan onderdeel. Mogelijke tracés zijn: Doetinchem – Zevenaar – Emmerich – Kleve – Kranenburg – Nijmegen dan wel Land van Cuijk – Gennepe – Goch – Xanten – Wesel.

2) Onderzoek naar grensoverschrijdend dekkend mobiliteitshub-netwerk

Locatiestudies voor hub-netwerken aan beide zijden van de grens ter bevordering van de mobiliteit kunnen worden gecombineerd en gecombineerd. Er komt een eenduidige definitie en kansrijke locaties voor de realisatie van een grensoverschrijdend hub-netwerk worden geïdentificeerd. Deze dienen naadloos op elkaar aan te sluiten hetgeen de grensoverschrijdende bereikbaarheid verbetert.

3) Onderzoek naar grensoverschrijdend dekkend netwerk voor laadinfrastructuur

Locatiestudies voor laadinfrastructuur aan beide zijden van de grens moeten op elkaar worden afgestemd en gecombineerd. Daarbij moet zowel rekening worden gehouden met e-mobiliteit als ook met waterstofmobiliteit. Op deze wijze worden kansrijke locaties om een grensoverschrijdend netwerk van laadinfrastructuur te realiseren geïdentificeerd dat naadloos op elkaar kan aansluiten. Behalve met de locatiekeuzes dient ook rekening te worden gehouden met betaalmogelijkheden en technische standaards die toegepast worden.

4) Inventariseren kansen voor grensoverschrijdende samenwerking multimodale Overslagpunten Onderzoek grensoverschrijdend informatie- en reserveringssysteem vrachtautoparkeerplaatsen

Inventariseren van kansen voor het realiseren van een krachtenbundeling waardoor een gerichte samenwerking tussen multimodale overslagpunten ontstaat. Dit betreft een brede en diverse groep aan mogelijke stakeholders zoals vervoerders, IHK, gemeenten en regionale overheden. Verder betreft dit o.a. containeruitruil en het bundelen van logistieke stromen.

Het onderzoeken van mogelijkheden voor het realiseren van actuele informatie over beschikbare vrachtwegenparkeerplaatsen en diensten op deze parkeerplaatsen aan beide kanten van de grens. Dit betreft de mogelijkheden om toegang voor deze integrale reisinformatie via digitale oplossingen te realiseren, waarbij specifiek ook het reserveren van diensten onderzocht dient te worden.

5) Voorstudie realisatie grensoverschrijdende Mobility-on-Demand

Het uitvoeren van een voorstudie om kansen en uitdagingen voor de realisatie van een grensoverschrijdende Mobility-on-Demand. Een inschatting dient te worden gemaakt van potentieel op basis van objectieve data en subjectieve respons van stakeholders, incl. een overzicht met mogelijke opties voor fysieke realisatie en integratie met bestaande modaliteiten en concessies. Bestaande initiatieven aan weerszijden van de grens vormen hierbij het vertrekpunt.

Er zal per case onderzocht worden, welke partners, maatregelen en financiën benodigd zijn om het desbetreffende mobiliteitsinitiatief te realiseren. Doel is het dat deze cases aansluitend (maar buiten het INTERREG-project Euregionaal Mobiliteitsplan) ook daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Tijdens de Euregioraadsvergadering zal het onderzoeksconsortium de aanpak en de stand van zaken met betrekking tot de uitwerking van de cases voorstellen.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Interreg VI

De officiële aftrap van het Interreg VI A-programma Duitsland-Nederland 2021-2027 vond plaats op 20 april tijdens een digitaal evenement. Hubert Bruls was als vertegenwoordiger van de Euregio's betrokken bij een paneldiscussie. Meer dan 600 belangstellenden keken naar de livestream. Na afloop waren onze regionale programmamanagers aanwezig om vragen te beantwoorden.

Nieuwe projectaanvragen kunnen vanaf 21 april worden ingediend. De hoofdthema's van het nieuwe Interreg VI-programma worden uitvoerig beschreven in de bijgevoegde bijlage. Er zijn veel aanknopingspunten naar de Strategische Agenda 2025+ van de Euregio Rijn-Waal. Het Euregiosecretariaat zal organisaties en bedrijven in de regio actief benaderen en hen ondersteunen bij de ontwikkeling van passende projectvoorstellen.

People to People

Voor de Europese Commissie is het van groot belang dat in alle Interreg-programma's in Europa de samenwerking tussen burgers en sociale instellingen wordt ondersteund en bevorderd. In de Duits-Nederlandse grensregio hebben we al vele jaren zeer positieve ervaringen met de ondersteuning van kleine projecten in het kader van het People to People-kaderproject. Om ervoor te zorgen dat deze projecten ook in het nieuwe Interreg VI-programma overal in Europa worden ondersteund, heeft de Europese Commissie in de Interreg-verordening een nieuw instrument ingevoerd, het "Fonds voor kleine projecten". Een fonds voor kleine projecten heeft slechts één partner en als dit een grensoverschrijdende publiekrechtelijke instelling is, zoals de Euregio, ligt de beslissing over de kleine projecten ook bij deze ene partner.

In het nieuwe Interreg VI-programma zullen vier kleine projectfondsen worden opgericht voor de People to People-activiteiten. Een in elke Euregio.

In het nieuwe Interreg VI-programma zijn de People to People-thema's verdeeld over de prioriteiten 3 en 4. Hierdoor zijn de thematische toewijzingen van de vier fondsen voor kleine projecten enigszins anders. De vier fondsen voor kleine projecten zullen echter als een gemeenschappelijk fonds naar buiten toe worden gecommuniceerd. Elke Euregio zal voor alle fondsen werken via zogenaamde regionale antennes. Het besluit over de kleine projecten zal worden genomen in de Euregio waar de aanvrager is gevestigd.

De vier Euregio's werken momenteel aan een pragmatische aanpak. In het Interreg V-programma wordt meer dan 11 miljoen euro aan Interreg-middelen gebruikt voor People to People-activiteiten in het hele programmagebied. Ten minste hetzelfde bedrag moet beschikbaar worden gesteld voor Interreg VI.

Besluitvormingsproces goedkeuring van projecten

In het Interreg V-programma vond de besluitvorming over de projecten plaats in vier regionale stuurgroepen (één stuurgroep per Euregio). In het Interreg VI-programma wordt de beslissing over projecten van de prioriteiten 3 en 4 nog steeds genomen in de vier regionale stuurgroepen. De beslissing over de projecten van de prioriteiten 1 en 2 zal worden genomen in een programma-brede stuurgroep voor het gehele programmagebied. De vier Euregio's worden vertegenwoordigd door twee leden met een gezamenlijke stem in deze programma-brede stuurgroep.

Een ander doel van de programmapartners is de aanvraag- en goedkeuringsprocedure te verkorten tot 18 weken. Dit betekent dat in de toekomst alleen volledige en kwalitatief hoogwaardige aanvragen in het besluitvormingsproces zullen worden meegenomen. Binnen deze periode van 18 weken is er een tijdsbestek van ca. 3 weken waarin de programmapartners (d.w.z. ook de Euregio) hun standpunt over de projecten moeten bepalen. Als Euregio zijn wij meestal geen medefinancieringspartner, maar de beoordeling van het grensoverschrijdende draagvlak en de grensoverschrijdende impact zijn belangrijke elementen bij het bepalen van het Euregionale standpunt.

In het Interreg V-programma heeft het overlegritme van de Euregio-commissies, het bestuur en de Euregioraad goed voldaan. In het Interreg VI-programma valt te verwachten dat het ritme van twee commissievergaderingen en twee vergaderingen van de Euregioraad per jaar niet voldoende zal zijn.

Daarom wordt het volgende procedurevoorstel gedaan.

Het vergaderritme van twee commissievergaderingen per jaar en twee Euregioraadsvergaderingen **in aanwezigheid** wordt gehandhaafd. Zodra het "tijdvenster van drie weken" van een Interreg-besluitronde bekend is, zal een **digitale vergadering** van de betrokken commissies worden gepland om de projectaanvragen te bespreken. De definitieve standpuntbepaling van de Euregio verschuift van de Euregioraad naar het Dagelijks Bestuur (zo nodig is ook hier een digitale of schriftelijke ronde nodig). Het Dagelijks Bestuur zal de Euregioraad vervolgens informeren.

Deze nieuwe procedure is in de commissievergaderingen van 25, 26 en 28 april en in het dagelijks bestuur van 29 april besproken en wordt met een positief besluitadvies aan de Euregioraad voorgelegd.

Besluitvoorstel:

Kennisname en instemming met de voorgestelde aanpak voor de standpuntbepaling van projecten.

Deutschland – Nederland

Informatie voor projecten // Stand van zaken: 24-05-2022

Infoblad prioriteiten en focusthema's

1. Inleiding

Sinds de jaren negentig worden in het kader van het Interreg-programma Deutschland-Nederland grensoverschrijdende Europese samenwerkingsprojecten tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden in de Duits-Nederlandse grensregio uitgevoerd.

De uitvoering van deze projecten vermindert het barrièreffect van de grens en bevordert de positieve economische ontwikkeling van de regio. Voor de financieringsfase 2021-2027 stelt de Europese Commissie een budget van meer dan 240 miljoen euro ter beschikking voor het Interreg-programma Deutschland-Nederland.

Er zullen private en publieke middelen uit het programmagebied voor cofinanciering beschikbaar worden gesteld.

Daardoor kan voor de subsidieperiode een investeringsvolume van meer dan 465 miljoen euro worden verwacht. Veel bedrijven en maatschappelijke organisaties in het programmagebied zullen van dit Europese programma kunnen profiteren.

Het ondersteunen van (groene) innovatieve concepten en partnerschappen van bedrijven en onderzoeksinstituten is een van de doelstellingen. Het wegnemen van belemmeringen in het grensgebied in de sectoren die de basis vormen voor een optimale ontwikkeling van het grensgebied, zoals onderwijs, taal en een grensoverschrijdende arbeidsmarkt, is ook een belangrijke doelstelling in het nieuwe programma. Om een daadwerkelijke toegevoegde waarde te creëren, zullen de beschikbare middelen worden gebruikt voor de volgende vier prioriteiten:

Prioriteit 1: Een innovatiever programmagebied

Prioriteit 2: Een groener programmagebied

Prioriteit 3: Samenwerken aan een verbonden grensgebied

Prioriteit 4: Een Europa dicht bij de burger in het grensgebied

De subsidiemiddelen worden ingezet voor projecten die bijdragen aan één van de volgende doelstellingen voor het programmagebied:

- Een competitiever en slimmer Europa door bevordering van een innovatieve en slimme economische transformatie en regionale ICT-connectiviteit
- Een groenere, koolstofarme transitie naar een koolstof neutrale economie en een veerkrachtig Europa door de bevordering van een schone en rechtvaardige energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, klimaatmitigatie en -adaptatie, risicopreventie en risicobeheersing, en duurzame stedelijke mobiliteit
- Een socialer en inclusiever Europa door de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten
- Betere governance in het kader van samenwerking

Voor de focus binnen de prioriteiten en doelstellingen van het Interreg VI-programma zijn verschillende focusthema's bepaald. Voor de innovatieve (en groene) projecten binnen de prioriteiten 1 en 2 zijn dat: „Agro & Food“, „Energie & Klimaat“, „High Tech Systems & Materials“ (HTSM) en „Health & Care“. Informatie over projecten op het gebied van het focusthema „Integratie, onderwijs en arbeidsmarkt“ en over verdere passende projecten op het gebied van het focusthema „Health & Care“ worden onder prioriteit 3 en 4 toegelicht.

Daarnaast worden speciale vereisten gesteld aan alle Interreg-projecten die in aanmerking willen komen voor subsidie in het kader van het Interreg-programma Deutschland-Nederland:

- ♣ Er worden alleen samenwerkingsprojecten met minstens één projectpartner uit zowel Nederland als ook uit Duitsland gesubsidieerd.
- ♣ Het grensoverschrijdende karakter van het project blijkt onder andere uit de samenwerking tussen de projectpartners uit beide landen op volgende manieren: gemeenschappelijke uitwerking, gemeenschappelijke uitvoering, gemeenschappelijke financiering en personele samenwerking.
- ♣ De resultaten van de projecten moeten ten goede komen aan het programmagebied en zijn inwoners.
- ♣ De duurzaamheid en de continuïteit van de projectactiviteiten moeten overtuigend worden aangetoond.
- ♣ Er worden in prioriteit 1 en 2 bij voorkeur projecten goedgekeurd waaraan overwegend mkb'ers als partners deelnemen en die bovendien een op de vraag gestuurde aanpak nastreven.

2. Innovatie

Bij de beoordeling van projecten in het Interreg VI A-programma Deutschland-Nederland ligt de nadruk in prioriteit 1 en 2 op innovatie. Innovatie wordt in dit programma als volgt omschreven:

“Het begrip “innovatie” is niet alleen globaal, maar ook regionaal, op te vatten. Een innovatie moet echter de stand van de innovatie in de regio overstijgen.

Innovaties omvatten nieuwe technische, economische, organisatorische en maatschappelijke oplossingen voor problemen.

Dit omvat eigen ontwikkelingsactiviteiten voor verbeterde of nieuwe:

- ♣ *Producten (productinnovaties) en processen (proces- en organisatie-innovaties)*
- ♣ *Bedrijfsmodellen, nieuwe marktstructuren of markttoegang (bedrijfsmodelinnovaties).*

Naast technische innovaties ligt de focus ook op de innovatiecompetentie van de doelorganisaties en de oplossing van regio-specifieke maatschappelijke uitdagingen die ook rekening houden met klimaataspecten in een groen Europa.”

3. Uitdagingen en doelstellingen

In prioriteit 1 „een innovatiever programmagebied“ en prioriteit 2 „een groener programmagebied“ kan gewerkt worden aan (groene) innovaties, bijvoorbeeld op het gebied van kunstmatige intelligentie, digitalisering, hernieuwbare energie, koolstofarme economie en klimaatverandering, en vormen samen het innovatiegedeelte van het programma.

Duitsland en Nederland hebben gemeenschappelijke uitdagingen in de grensstreek. Het doel is een sterke, concurrerende en duurzame economie in de grensregio tot stand te brengen. Daarbij is het van belang om de uitstekende concurrentiepositie van de Duits-Nederlandse grensregio in Europa te benutten en te versterken door investeringen in een duurzame economie en digitalisering te bevorderen. Daartoe moeten met name de innovaties in het mkb worden bevorderd en moet de digitale structuur worden uitgebreid om de mkb-structuur in de gehele regio te waarborgen en te versterken.

Bovendien moet een leefbaardere omgeving voor toekomstige generaties worden bereikt door de energietransitie verder te bevorderen. Dit vergt nieuwe technologieën en innovaties om het concurrentievermogen van de regio te versterken en een koolstofarme economie te ontwikkelen die gericht is op een lager energieverbruik. Tegelijkertijd vereist het de bescherming van natuurlijke hulpbronnen, zoals water en bodem.

Daarnaast gaat het om circulaire waardecreatie, waarbij de waarde van producten, onderdelen en materialen zo lang mogelijk behouden moet blijven. Het doel is recycling op alle gebieden verder uit te breiden om tot een volledige circulaire economie te komen.

Prioriteit 3 „samenwerken aan een verbonden grensgebied „ en prioriteit 4 „een Europa dicht bij de burger in het grensgebied „ omvatten begrippen als sociale zaken, cultuur, gezondheidszorg, arbeidsmarkt, onderwijs en vormen samen het sociaal-culturele gedeelte van het programma.

Duitsland en Nederland staan samen voor dezelfde uitdagingen in het grensgebied. Het doel is een aantrekkelijk en leefbaar grensgebied te creëren voor alle generaties. Het grensgebied tussen Duitsland en Nederland wordt gekenmerkt door zowel dichtbevolkte stedelijke gebieden als veel dunbevolkte plattelandsgebieden, waarvan sommige aan het krimpen zijn. De heterogene uitdagingen die uit deze verschillen en de demografische ontwikkeling voortvloeien, moeten worden aangepakt. Zowel de steden als de plattelandsgebieden moeten aantrekkelijk en leefbaar worden gemaakt en de sociale integratie moet worden bevorderd. Nauwe samenwerking over de grens biedt grote mogelijkheden om problemen op het gebied van de openbare veiligheid en rampenbestrijding aan te pakken.

Het is ook belangrijk om succesvolle initiatieven en projecten op het gebied van cultuur en toerisme te delen. Samenwerking op alle bovengenoemde gebieden kan plaatsvinden op regionaal, maar ook op lokaal niveau.

Het samen-groeien van het grensgebied is belangrijk. Ondanks de succesvolle Duits-Nederlandse integratie van de laatste decennia, zijn er nog steeds grensoverschrijdende opgaven. Om deze opgaven op te lossen, is het ook van belang een grenzeloze arbeidsmarkt en een grenzeloze mentaliteit te bevorderen. Daartoe moet de grensoverschrijdende mobiliteit worden verbeterd en moet het wegnemen van grensbarrières, bijvoorbeeld bij de toegang tot zorg of tot werkgelegenheid en opleiding, worden bevorderd. Er moet een inclusief grensgebied komen.

In het kader van het samenwerkingsprogramma Interreg VI Deutschland-Nederland zijn de projecten die onder prioriteit 1 “een innovatiever programmagebied”, prioriteit 2 “een groener programmagebied”, prioriteit 3 “Samen werken aan een verbonden grensgebied” of prioriteit 4 “Een Europa dicht bij de burger in het grensgebied” worden uitgevoerd, gericht op de volgende centrale doelstellingen:

Prioriteit 1:

- Het ontwikkelen en versterken van de onderzoeks- en innovatiecapaciteit en de invoering van geavanceerde technologieën
- Het versterken van de duurzame groei en het concurrentievermogen van het mkb en het creëren van arbeidsplaatsen in het mkb, onder meer door middel van productieve investeringen

Prioriteit 2:

- Het bevorderen van de aanpassing aan de klimaatverandering en rampen- en risicopreventie, veerkracht, met inachtneming van ecosysteem gebaseerde benaderingen
- Het bevorderen van de overgang naar een circulaire en grondstof-efficiënte economie

Prioriteit 3:

- Het verbeteren van de effectiviteit en de inclusiviteit van de arbeidsmarkten en de toegang tot hoogwaardige werkgelegenheid door het ontwikkelen van sociale infrastructuur en het bevorderen van de sociale economie
- Het verbeteren van gelijke toegang tot inclusieve en hoogwaardige diensten op het gebied van onderwijs, opleiding en een leven lang leren door het ontwikkelen van toegankelijke infrastructuur, onder meer door het vergroten van de veerkracht van onderwijs en opleiding op afstand en online
- Het garanderen van gelijke toegang tot gezondheidszorg en het veerkrachtiger maken van gezondheidszorgstelsels, met inbegrip van eerstelijnszorg, en het bevorderen van de over-

gang van institutionele zorg naar gezins- en gemeenschapsgebonden zorg.

Prioriteit 4:

- Het verbeteren van de efficiëntie van het openbaar bestuur door het bevorderen van juridische en administratieve samenwerking en samenwerking tussen burgers, actoren uit het maatschappelijke middenveld en instellingen, met name met het oog op oplossingen voor juridische en andere obstakels in grensregio's.
- Het opbouwen van wederzijds vertrouwen, met name door het aanmoedigen van people-to-people-acties.

4. Thematische zwaartepunten van de focusthema's

Voor de focus binnen de prioriteiten en doelstellingen van het Interreg VI-programma zijn verschillende focusthema's bepaald. De vijf focusthema's zijn bij de projectontwikkeling van (innovatieve) grensoverschrijdende projecten die onder prioriteit 1, 2, 3 of 4 worden uitgevoerd, bedoeld als een leidraad met concrete praktische aandachtspunten.

De programmapartners zullen bij hun beoordeling van projectvoorstellen in het bijzonder aandacht besteden aan deze focusthema's.

4.1 Agro & Food

De sector “Agro & Food” geldt als een belangrijke economische sector in de Nederlands-Duitse grensregio. Zowel op het gebied van de primaire productie als op het gebied van verwerking, handel, commercialisering en logistiek zijn vele grotere en kleine bedrijven in de regio actief. Agrarische producten en levensmiddelen uit de regio worden niet alleen in Nederland en Duitsland maar naar de hele wereld geëxporteerd. Om deze koppositie op de lange duur te behouden is het noodzakelijk dat er continu gewerkt wordt aan nieuwe product- en procesinnovaties die worden ontwikkeld in samenwerking met universiteiten en onderzoeksinstituten in de regio.

De Agro & Food-sector heeft te maken met een aantal grote uitdagingen: de groeiende wereldbevolking en de daardoor toenemende vraag naar voedingsmiddelen ten opzichte van de begrensde ruimte voor bruikbaar (akker)land dwingt tot het zoeken naar efficiënte en duurzame oplossingen in de gehele waardeketen.

Bovendien wordt de Agro & Food-sector – vooral op de “thuismarkt” in Nederland en Duitsland – geconfronteerd met een steeds kritischer consument. Door de levensmiddelen schandalen van de afgelopen jaren is deze gesensibiliseerd voor

thema's als kwaliteitsborging of gezonde voeding. Voor een succesvolle ontwikkeling en invoering van product- en procesinnovaties moet daarom altijd ook worden gekeken vanuit het perspectief en naar de behoeften van de consument.

Thematische voorbeelden Agro & Food

- ♣ Waterbeheer / droogtebestrijding
- ♣ Energieneutrale regionale landbouweconomie
- ♣ Nieuwe eiwitbronnen, voedsleconomie, gezonde voeding
- ♣ Biodiversiteit, behoud van hulpbronnen
- ♣ Stikstofproblematiek
- ♣ Circulaire economie: bv. betere bedrijfsmodellen
- ♣ Weerbare samenleving
- ♣ Dataverzameling, kunstmatige intelligentie, analytische methoden worden steeds belangrijker
- ♣ Verschillen in het gebruik van meststoffen
- ♣ Voedselveiligheid (dierziekten en virussen)
- ♣ Regionale en duurzame productie, vermarkting

4.2 Energie & Klimaat

De reductie van het primaire energieverbruik, de uitbreiding van hernieuwbare energieën en de reductie van de CO₂-uitstoot zijn zowel voor Nederland als voor Duitsland centrale politieke doelstellingen.

In beide landen wordt de energiesector daarom sinds meerdere jaren met ingrijpende veranderingen geconfronteerd: In toenemende mate neemt men afscheid van conventionele, centraal opgewekte en gedistribueerde energiedragers en focust zich meer op alternatieve, decentraal opgewekte energiedragers. Energiebedrijven hebben steeds minder de rol van een nutsbedrijf en worden meer en meer verantwoordelijk voor het hele systeem. Consumenten worden tegelijkertijd producenten.

Ondanks verschillende en in toenemende mate decentrale energiebronnen heeft de zekerheid en stabiliteit van de energievoorziening hoogste prioriteit bij de burger en het bedrijfsleven. Deze combinatie leidt tot complexe problemen, die om een antwoord vragen.

In principe zijn deze doelstellingen op het gebied van klimaat en energie aan beide kanten van de grens alleen haalbaar, als technologieën en processen op het gebied van alternatieve en decentrale energieopwekking, -opslag en -transport worden ontwikkeld en geoptimaliseerd, de beschikbare energie in de bebouwde omgeving en in bedrijven zo efficiënt mogelijk wordt ingezet, en verkeer/mobiliteit in de landelijke en stedelijke omgeving in de toekomst "groener" worden

Thematische voorbeelden Energie & Klimaat

- ♣ Vermindering van de CO₂-uitstoot
- ♣ Omgaan met klimaatverandering
- ♣ Waterstoftoepassingen: niet alleen opslag en niet alleen grootschalig; diverse en ook kleinschalige toepassingen
- ♣ Alternatieve vormen van opslag van energie (alternatieven voor waterstof): nieuwe batterijtechnologieën en de juiste opslagmethode voor de juiste toepassing
- ♣ Geothermie
- ♣ Controlemechanismen: het creëren van algoritmen voor automatische besluitvorming en mechanismen om ervoor te zorgen dat deze besluiten worden uitgevoerd.
- ♣ Flexibilisering van vraag en aanbod op energiegebied (met behulp van ICT).
- ♣ Congestieproblemen, systeemintegratieprojecten: Duurzame energie naar alle energieverbruikende sectoren brengen.
- ♣ Totstandbrenging van regionale energiesystemen, grensoverschrijdende energiesystemen en regelgeving
- ♣ Waterbescherming: grensoverschrijdende plannen opstellen voor preventie, ruimtelijke integratie, scenarioplanning, mitigatie, noodmaatregelen bij waterschaarste en -overschotten, energie en andere klimaatgerelateerde kwesties.
- ♣ Afvalbeheer
- ♣ Verduurzaming van de warmtevraag in de gebouwde omgeving
- ♣ De elektrificatie van de industrie en de agrofood-sector
- ♣ Publieke acceptatie van nieuwe duurzame energieproducten
- ♣ De toekomst van een adequate fysieke infrastructuur, met inbegrip van grensoverschrijdende infrastructuur
- ♣ Het gebruik van de (unieke) geografische omstandigheden voor de energietransitie
- ♣ De ontwikkeling van de Nederlandse en Duitse kennispositie op het gebied van energie, klimaat en de circulaire economie

4.3 High Tech Systems & Materials (HTSM)

Van systeemontwerp tot aan productie – in de sector "High Tech Systems & Materials" (HTSM) werken kennisinstellingen en bedrijven aan pragmatische oplossingen voor technologische uitdagingen op een groot aantal verschillende gebieden. Vaak komen daarbij verschillende technologieën samen.

Innovaties in de informatie- en communicatietechnologie zijn een integraal bestanddeel van de wereldwijde technologische ontwikkelingen. Dat brengt met zich mee dat er in de komende jaren moet worden gezocht naar mogelijkheden om gevoelige data te beschermen.

Additieve productie wordt steeds belangrijker en hele productieprocessen worden veranderd. Kennis over (nieuwe) materialen en grondstoffen speelt daarom een steeds grotere rol voor de maakindustrie in Nederland en in Duitsland en ook wereldwijd. Efficiënte materialen, grondstoffen en

productieprocessen zijn enerzijds de elementaire bouwstenen voor een duurzame economie. Anderzijds zijn deze aspecten ook doorslaggevend voor de concurrentiepositie van de branche, aangezien de materiaalkosten in de maakindustrie een steeds groter deel van de productiekosten veroorzaken.

De sector „High Tech Systems & Materials“ is dus een belangrijke ‘enabler’ voor bijna alle andere relevante economische sectoren. In het programmagebied zijn bedrijven en kennisinstellingen gevestigd die wereldleider zijn in het ontwerpen, ontwikkelen en maken van hightech equipment en micro/nano componenten, met als karakteristieke eigenschappen dat ze zeer intelligent (embedded systemen, software, sensors, blockchain), nauwkeurig (nanoelectronica, high precision manufacturing) en efficiënt (mechatronica) zijn. Hierbij speelt ook kennis op het gebied van geavanceerde materialen, fotonica/optica en ICT een rol.

Het benutten van dit aanwezige potentieel in de vorm van grensoverschrijdende samenwerking, het versterken van het concurrentievermogen van de in de regio gevestigde ondernemingen en daarmee een beslissende bijdrage leveren aan de economische welvaart van de grensregio is een kerndoelstelling van het Interreg-programma.

Thematische voorbeelden HTSM

- ♣ Circulaire economie, recycling, hergebruik
- ♣ Smart factories
- ♣ Predictive maintenance
- ♣ 3D-printen
- ♣ Elektromobiliteit, rijden op batterijen, batterijsystemen
- ♣ Digitalisering/robotisering, vooral voor kleine bedrijven
- ♣ Modelleren en digitalisering van systemen en simulatie (Digital Twins)
- ♣ Materiaal schaarste
- ♣ High-tech incubators
- ♣ Joint use of facilities

4.4 Health & Care

De zorgsector staat zowel in Nederland als in Duitsland voor een grote uitdaging: aan de ene kant het behoud en de verbetering van de levenskwaliteit van de vergrijzende maatschappij en aan de andere kant de noodzaak om een toegankelijk en betaalbaar zorgsysteem te waarborgen.

Tegelijkertijd is er een toename van voedselgerelateerde aandoeningen waarneembaar. Infectieziekten, die o.a. van patiënt op patiënt en van dier op mens worden overgedragen en toenemende antibioticaresistentie vormen een steeds groter gevaar voor patiënten en personeel. Onderzoeksresultaten op het gebied van medische bio- en gentechnologie maken nieuwe en persoonlijke diagnose- en therapievormen mogelijk.

Bovendien is het voor een efficiënte medische verzorging in de grensregio – in het bijzonder in de landelijke gebieden – belangrijk dat de grensoverschrijdende mobiliteit van patiënten en vakmensen mogelijk is.

In dit veelzijdige krachtenveld zijn nieuwe en innovatieve oplossingen op het gebied van diagnostiek, therapie, geneesmiddelen-, informatie- en communicatietechniek nodig, maar moet ook op een innovatieve manier gekeken worden naar processen en structuren in de zorg en in de verzorging. Projecten binnen het focusthema “Health & Care” moeten daarom de ontwikkeling van nieuwe producten en productieprocessen stimuleren en het mkb stimuleren tot innovaties in de zorg. Deze innovaties kunnen gericht zijn op producten, productieprocessen maar ook op dienstverlening, zorgverlening en organisatorische processen.

Projecten binnen het focusthema “Health & Care” moeten de ontwikkeling van nieuwe producten en productieprocessen stimuleren en het mkb stimuleren tot innovaties in de zorg. Deze innovaties zullen veelal worden ontwikkeld binnen prioriteit 1 en 2. Voor prioriteit 3 en 4 kan echter ook gedacht worden aan “Health & Care”-ontwikkelingen op het terrein van dienstverlening, zorgverlening en organisatorische processen.

Voor alle projecten onder dit focusthema is het belangrijk dat innovaties maatschappelijke relevantie moeten aantonen en moeten bijdragen tot de verbetering van de kwaliteit van de gezondheidszorg. Bovendien moet rekening worden gehouden met structurele verschillen en verschillen in regelgeving tussen de Duitse en de Nederlandse gezondheidszorgmarkt. Om te waarborgen dat innovaties optimaal aansluiten bij de behoeften van de relevante actoren in de zorg kan de gebruikmaking van “user groups” een zinvolle optie zijn.

Thematische voorbeelden Health & Care (bij prioriteit 1 en 2)

- ♣ Preventie en vroegtijdige opsporing van ziekten door middel van technologisch-innovatieve benaderingen in de medische technologie, door middel van grensoverschrijdend epidemiologisch onderzoek.
- ♣ Innovatieve benaderingen om het voedingsgedrag en het voedingsaanbod te verbeteren (bv. gepersonaliseerde voeding)
- ♣ (Verdere) ontwikkeling en optimalisering van innovatieve en efficiënte detectie- en behandelingsmethoden, met name met behulp van medische biotechnologie
- ♣ Thuiszorg & zelfmanagement, innovatieve medische technologieën, diensten en infrastructuur voor gedecentraliseerde diagnose, monitoring, behandeling en verzorging van patiënten (bv. eHealth)

- Innovatieve oplossingen om patiënten in hun thuisomgeving te ondersteunen (bv. robotica, sensortechnologie, innovatieve prothesen)

Thematische voorbeelden Health & Care (bij prioriteit 3 en 4)

- Uitwisseling van gezondheidskennis
- Transdisciplinair
- Gegevensverzameling in het grensgebied
- Demografische ontwikkeling
- Voorzien in de behoefte aan zorg
- Ontwikkeling van op de behoeften afgestemde zorg in plattelandsgebieden
- Grensoverschrijdende uitwisseling van patiënten / Mobiliteit van de patiënt
- Thuiszorg
- Zorg op afstand / telegeneeskunde
- Gezonde levensstijl en preventie
- Aandacht voor sociaal benadeelde groepen

4.5 Integratie, scholing & arbeidsmarkt

Goed en toegankelijk onderwijs is van ongekend belang voor een sterke sociaal-economische regio. Onderwijs opent kennis en toegang tot andere mensen, over de grenzen heen. En het opent deuren naar het (beroeps)leven en goede toekomstperspectieven. Bovendien zijn onderwijs en werkgelegenheid belangrijke componenten van een geslaagde integratie. Binnen dit focusthema zijn regionale accentverschillen binnen het programmagebied mogelijk.

Transparantie ten aanzien van de grensoverschrijdende onderwijs- en arbeidsmarkt een belangrijke basisvoorwaarde. Inzicht in de kansen (vraag/aanbod personeel) en problematiek in het grensgebied op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt (data) is van belang om beleid optimaal te kunnen inzetten.

Dit beleid kan gericht zijn op de bijsturing van de effecten van de demografische ontwikkeling aangaande onderwijs en arbeidsmarkt. Er zijn grensoverschrijdende modellen nodig ter versterking van de flexibiliteit van werknemers en werkgevers (trefwoord: moderne arbeidsvormen). De mogelijkheden en initiatieven op de euregionale onderwijs- en arbeidsmarkt kunnen hierbij binnen bestaande structuren en vanuit een grensoverschrijdend levensloopperspectief (kleuterschool, basisschool, middelbaar – en vervolgonderwijs, arbeidsmarkt; een leven lang leren) realiseren.

Onderwijs

De arbeidsmarkt en de eisen die aan toekomstige werknemers worden gesteld, zijn aan grote veranderingen onderhevig. Technische innovaties en nieuwe maatschappelijke uitdagingen vereisen nieuwe en toekomstbestendige kwalificaties, levenslang leren alsook de aanpassing aan nieuwe randvoorwaarden.

Daarbij zal toekomstig, nog veel meer als nu het geval, het vroegtijdig overdragen van passende competenties (skills) centraal komen te staan. Voor de economie van de grensregio zijn in het bijzonder “grensregionale competenties” van belang: buurtaal en –cultuur, kennis van de grensoverschrijdende economische- en leefruimte alsook praktijkervaring met de economische situatie in het buurland. Werknemers met deze competenties zijn zich bewust van de kansen en kunnen de mogelijkheden in de hele grensregio benutten en zo directe economische voordelen voor de bedrijven bieden.

Een bijzondere focus zou ook moeten worden gelegd op grensoverschrijdende strategieën om innovaties in een vroeg stadium in onderwijs en opleiding te introduceren, om toekomstige competenties te bevorderen en te anticiperen op nieuwe werken marktgebieden.

Door de ontwikkeling van grensoverschrijdende kwalificatiebouwstenen en studiemodules in samenwerking met het bedrijfsleven, die aan de behoeften van de regionale arbeidsmarkt voldoen, kunnen onderwijsinstellingen en scholen een betere bijdrage leveren dan door het langdurige streven naar wederzijdse erkenning van diploma's.

Voorbeelden onderwijs

- Grensoverschrijdend studeren
- Grensoverschrijdende uitwisseling en (bij)scholing van leraren en docenten
- Grensoverschrijdende uitwisselingen, stages en projecten voor scholieren en studenten
- Ontwikkeling van de grensoverschrijdende samenwerking van scholen en opleidingsinstellingen (ook structureel)
- Grensoverschrijdende erkenning van beroepskwalificaties en diploma's en daardoor de afbouw van mobiliteitshindernissen
- Bi-nationaal (bij-)scholen, voortbouwend op euregionale competenties (o.a. Euregioprofiel scholen)
- Toekomstbestendige skills-ontwikkeling (trefwoord: technische en digitale vaardigheden en '21st Century Skills')
- Toekomstgerichte digitalisering van studie en onderwijs
- Innovatieve samenwerking tussen (hoge-)scholen en universiteiten en bedrijfsleven
- Buurtaal en buurcultuur (in de totale opleidingsketen en ook in de werkomgeving)

- Grensoverschrijdend afstemmen van de inhoud van beroeps- onderwijs
- Deelname aan kwalitatief hoogwaardig onderwijs in de grensregio onafhankelijk van afkomst, geslacht of leeftijd

Arbeidsmarkt

De innovatiecycli volgen elkaar steeds sneller op en de toekomstige uitdagingen met betrekking tot klimaatverandering, energietransitie, robotisering en maatschappelijke veranderingen zijn groot. Om de economie in de grensregio in deze context te laten bloeien, zijn gekwalificeerde werknemers nodig die complex werk kunnen verrichten, flexibel zijn en zich voortdurend bijscholen. Het vereist grensoverschrijdende strategieën om voldoende en bekwaame vakmensen voor de hele regio aan te trekken en te behouden.

De gevolgen van de veranderingen voor de wereld in een internationale grensoverschrijdende markt moeten positief worden vormgegeven en er moeten agile arbeidsprocessen worden ontwikkeld. Een op deze wijze ontwikkelde „360 graden-arbeidsmarkt“ draagt bij tot een internationale en dus duurzamere en dynamischere arbeidsmarkt die veerkrachtig is en beter in staat om in te spelen op de bovengenoemde uitdagingen van de toekomst.

Voorbeelden arbeidsmarkt

- Gevolgen van de digitalisering en robotisering voor de werkomgeving
- Maatregelen ter bestrijding van dreigende tekorten aan vakpersoneel in de grensregio
- Gezamenlijk binden van vakpersoneel (geen concurrentie om vakpersoneel) en strategieën om jonge mensen in de regio te houden
- Arbeidsbemiddeling over de grens
- Maatregelen ter ondersteuning van grensoverschrijdende mobiliteit van arbeidskrachten, trainee's, stagiaires en vrijwilligers
- Inclusie stimuleren; zodat in de grensregio iedereen die kan en werken ook kan deelnemen (incl. o.a. integratie-problematiek internationale arbeidsmigranten bijv. in de vleesindustrie of tuinbouw).
- Toekomstbestendige Skills-ontwikkeling (trefwoord: technische en digitale vaardigheden en '21st Century Skills').
- Versterking Euregionale en interculturele competenties bij medewerkers van bedrijven, instellingen en overheden.

Integratie

Alle thematische speerpunten en maatregelen worden tegelijkertijd beschouwd onder het aspect „integratie“ en omvatten derhalve ook initiatieven voor speciale groepen mensen, zoals mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, laaggeschoolden en immigranten.

4.6 Cross-overs

Projecten kunnen niet altijd aan één focusthema worden toegewezen en daarom moedigt het programma „cross-over“-projecten aan. Elk project wordt administratief ingedeeld bij het focusthema dat het best past bij het merendeel van de projectactiviteiten.

Voorbeelden cross-overs

- Brancheoverschrijdende uitwisseling tussen sectoren
- Netwerkvorming tussen sectoren (b.v. agro-technologie met de automobiellindustrie)
- Demografie en landbouw: regionale afzetmarkt, bevoorrading van plattelandsgebieden
- One-health, dierenwelzijn en menselijke gezondheid (overdraagbare ziekten)
- Gezondheid en klimaatverandering (hittestress, fijnstof, landbouwgif) ☺

Deutschland – Nederland

Heeft u vragen? Neem contact met ons op.

Neemt u contact op met een Regionaal Programmamanagement (RPM) in uw buurt.
Daar ontvangt u ondersteuning bij de uitvoering van uw project.

RPM Eems Dollard Regio

Bunderpoort 14
9693 CJ Bad Nieuweschans
Tel.: + 31 (0) 597 206 000
rpm@edr.eu

RPM Euregio Rijn-Waal

Emmericher Str. 24
47533 Kleve
Tel.: +49 (0)2821 79300
rpm@euregio.org

RPM EUREGIO

Enscheder Str. 362
48599 Gronau
Tel.: +49 (0)2562 7020
info@euregio.eu

RPM euregio rijn-maas-noord

Konrad-Zuse-Ring 6
41179 Mönchengladbach
Tel.: +49 (0)2161 6985 505
rpm@euregio-rmn.de

Dit informatieblad dient slechts ter informatie. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De bepalingen uit uw subsidiebeschikking en de kaderrichtlijn Interreg Deutschland-Nederland incl. ANBest Interreg Deutschland-Nederland in de actuele versie zijn geldig.

Opgesteld door:
Gemeenschappelijk Interreg-Secretariaat
c/o Euregio Rijn-Waal
Emmericher Str. 24
47533 Kleve
Tel.: +49 (0)2821 793034
info@deutschland-nederland.eu

Financiën

Jaarrekening 2021

In de periode van 21 maart tot en met 12 april 2022 heeft Concunia BDO GmbH uit Münster de jaarrekening 2021 van de Euregio Rhein-Waal gecontroleerd. Het controlerapport bevat geen bevindingen of klachten. Het jaar 2021 wordt afgesloten met een negatief resultaat van € 12.346,38.

Op 29 april heeft de financiële controle commissie de jaarrekening besproken.

De heer Heiko Schmidt zal de resultaten van de financiële controlecommissie mondeling presenteren aan de leden van de Euregioraadsvergadering.

De jaarrekening 2021 vindt u op de website ([Link](#)).

Besluitvoorstel:

De Euregioraad neemt kennis van het verslag van de financiële controlecommissie. Opmerkingen over het controlerapport zijn niet vereist.

De Euregio besluit het nettoverlies van € 12.346,38 voor 2021 ten laste te brengen van de compensatiereserve.

De Euregioraad besluit over het begrotingsjaar 2021 decharge te verlenen aan het dagelijks bestuur en aan de secretaris.

Euregioraadsreis

In het kader van het 50-jarig jubileum van de Euregio Rijn-Waal was voor 2021 een Euregioraadsreis naar Brussel gepland. Helaas kon deze reis vanwege corona niet doorgaan. Aangezien het er op lijkt, dat de corona-situatie zich heeft gestabiliseerd, vindt de Euregioraadsreis nu dit jaar op 22 en 23 september plaats.

Concept-programma:

Donderdag 22 september 2022

- 08.00 uur   Gezamenlijk vertrek per bus naar Brussel
- 12.00 uur   Aankomst Europees Parlement / Europese Commissie
- Lunch
  - Groepsfoto
  - Ontmoeting met Frans Timmermans, vice-voorzitter van de Europese Commissie
  - Gesprek met enkele leden van het Europees Parlement en medewerkers van de DG Regio en DG Move van de Europese Commissie
  - Bezoek aan de bezoekertribune van het Europees Parlement
- 16.15 uur   Vertrek naar het hotel
- 18.30 uur   Gezamenlijk diner in het centrum van Brussel

Vrijdag 23 september 2022

- 09.00 uur   Vertrek
- 10.30 uur   Museum Neutraal-Moresnet
Een bijzonder stukje geschiedenis van de Nederlands-Duitse samenwerking
- 12.00 uur   Vertrek naar het Drielandenpunt
- 12.15 uur   Lunch Drielandenpunt
Grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio Maas-Rijn
- 14.15 uur   Vertrek Kleve
- Ca. 16.30 uur Aankomst in Kleve

Geïnteresseerde raadsleden kunnen zich nog tot eind juni via info@euregio.org oor deze reis aanmelden. Alle verdere informatie m.b.t het vervoer, opstapplaatsen, overnachtingsadres etc. wordt zo snel mogelijk ter beschikking gesteld.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Afscheid vertrekkende Euregioraadsleden

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland op 16 maart 2022 en de herindeling van vijf gemeenten tot de nieuwe gemeente Land van Cuijk verandert de samenstelling van de Euregioraad.

In de vergadering zal kort stilgestaan worden bij de veranderde samenstelling van de Euregioraad en zullen de vertrekkende Nederlandse Euregioraadsleden bedankt worden voor hun inzet in de afgelopen raadsperiode.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Mededelingen

Grenslanconferentie Aachen

De vierde Grenslanconferentie NL-NRW vond op 31 maart 2022 in hybride vorm plaats in het historische raadhuis van Aachen.

Voorafgaand aan de Grenslanconferentie vond het bestuurlijk overleg plaats bestaande uit de Minister für Bundes- und Europaangelegenheiten sowie Internationales van Nordrhein-Westfalen, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Commissarissen van de Koning van de provincies Overijssel, Gelderland en Limburg en de Regierungspräsidentinnen van de Bezirksregierungen Münster, Köln en Düsseldorf en de voorzitters van de vier NL-NRW Euregio's. Namens de Euregio Rijn-Waal nam voorzitter Thomas Ahls aan het bestuurlijk overleg deel.

In de middag was er een plenair programma, voorafgegaan en gevolgd door verschillende workshops en een netwerkevent.

Tijdens het plenaire gedeelte werd de geboekte voortgang op de thema's arbeidsmarkt, onderwijs, mobiliteit en veiligheid gepresenteerd. Deze thema's blijven ook het komende jaar op de agenda staan. Daarnaast wordt op dit moment onderzocht of de thema's water en stikstof eventueel geschikt zijn voor de grenslanagenda. Voorafgaand aan de volgende grenslanconferentie zal het bestuurlijk overleg tussentijds bijeenkomen om de thema's voor de Grenslanagenda 2023 vast te leggen, zodat deze voor de volgende grenslanconferentie goed voorbereid kunnen worden.

Tijdens het plenaire deel vond ook de uitreiking van de Grenslanprijs plaats. Deze prijs ging dit jaar naar het INTERREG-project EnerPro uit de Euregio Rijn-Waal. Enerpro zet zich op bijzondere wijze in voor samenwerking tussen Nederland en Noordrijn-Westfalen, door organisaties te helpen bij het besparen van energie.

Voorafgaand aan het plenaire gedeelte organiseerden de Euregio Rijn-Waal en de Euregio Maas-Rijn ook deze keer gezamenlijk een side-event voor alle betrokkenen rondom de Euregio-profiel scholen. Heraan namen ruim 20 vertegenwoordigers van de Bezirksregierungen, provincies, Euregio's, de Taalunie en Nuffic deel. Centraal stonden het certificeren van Nederlandse scholen en de uitbreiding van de certificering naar andere schooltypen zoals het beroepsonderwijs.

De volgende Grenslanconferentie zal volgend jaar in Nijmegen en daarmee in de Euregio Rijn-Waal plaatsvinden.

Een kort verslag evenals alle documenten staan op [deze website](#) als download ter beschikking.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Euregionale Veiligheidsconferentie Apeldoorn

De Gemeente Apeldoorn organiseerde op 12 en 13 mei de Veiligheidsconferentie Grensoverschrijdende Samenwerking. Aan de conferentie in Apeldoorn namen bijna 200 Nederlands en Duitse veiligheidsexperts deel.

Op het programma stonden onder andere lezingen van hoogleraar Internationale Betrekkingen en terrorisme-expert prof. dr. Beatrice de Graaf en Dr. Daniela Lesmeister, hoofd van de afdeling Politie van het Innenministerium NRW. Daarnaast vonden er vier inhoudelijke deelsessies (crisisbeheersing, ondermijning, bosbrandbestrijding en digitale veiligheid) plaats. Bovendien waren er excursies naar het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum van de Koninklijke Marechaussee, de Politieacademie en het Herinnerings- en Educatiecentrum Apeldoornse Bosch. Ook Paleis het Loo werd aangedaan.

Het afwisselende programma bood daarnaast volop gelegenheid tot netwerken, waar ook zeer goed gebruik van werd gemaakt.

De Gemeente Apeldoorn heeft deze conferentie samen met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en de Kreise Kleve en Wesel georganiseerd. Daarnaast vindt nauwe samenwerking plaats met de vakdepartementen in Nederland en Nordrhein-Westfalen. De conferentie wordt door de Euregio Rijn-Waal met EU-middelen uit People to People ondersteund.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Informatiebijeenkomst nieuwe Euregioraadsleden

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland op 16 maart 2022 en de herindeling van vijf gemeenten tot de nieuwe gemeente Land van Cuijk zijn er veel nieuwe Euregioraadsleden bijgekomen.

Voor de nieuwe Nederlandse Euregioraadsleden vindt op donderdag 13 oktober 2022, 15.00 uur een hybride informatiebijeenkomst plaats.

Tijdens deze bijeenkomst worden de nieuwe raadsleden geïnformeerd over de taken, structuur en gremia van de Euregio Rijn-Waal en de verschillen tussen de Nederlandse en Duitse gemeentelijke structuren en verantwoordelijkheden.

De uitnodiging voor deze bijeenkomst volgt binnenkort.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Euregio-Wegwijzer

Nadat de Euregio Rijn-Waal in 2013-2014 en 2017-2019 het programma Euregio-Wegwijzer aan haar leden heeft aangeboden, biedt de Euregio Rijn-Waal dit programma in 2022-2023 opnieuw aan.

Euregio-Wegwijzer heeft tot doel leden van de Euregioraad en Euregio-commissies, Euregiocontactpersonen en Euregio-ambassadeurs kennis bij te brengen over de verschillende politieke, organisatorische en culturele structuren tussen Duitsland en Nederland, en de taalvaardigheid voor de uitvoering van Duits-Nederlandse projecten te versterken.

Het programma bestaat uit vier onderdelen:

- Cursusprogramma
In principe wordt het cursusprogramma gezamenlijk aangeboden voor Duitsers en Nederlanders. Van elkaar leren en elkaar leren kennen is een essentieel onderdeel van het concept. Onderwerpen die aan bod komen zijn: Duits-Nederlandse samenwerking, politieke en economische structuren, organisatiestructuren, verantwoordelijkheden, beslissers, besluitvorming, toezichhoudende instanties en Duits-Nederlandse cultuurverschillen.
- Taalcursus Duits of Nederlands
In het kader van Wegwijzer wordt de deelnemers de mogelijkheid geboden een taalcursus Duits of Nederlands te volgen bij een erkend taleninstituut. Naast de verbetering van de taalvaardigheden ligt de nadruk vooral op taalvaardigheden met betrekking tot de grensoverschrijdende samenwerking.
- Excursies
Het doel van het excursieprogramma is de betrokkenheid bij de Euregio Rijn-Waal te vergroten door de deelnemers enerzijds kennis te laten maken met bijzondere bedrijven, werkgelegenheids- en leefbaarheidsprojecten, instellingen, enz. in de Euregio Rijn-Waal en anderzijds de mogelijkheid te bieden met elkaar te netwerken.
- Uitwisselingsprogramma
Het uitwisselingsprogramma heeft tot doel kennis over de verschillende politieke, organisatorische en culturele structuren in Nederlandse en Duitse gemeenten aan de deelnemers over te brengen. Het uitwisselingsprogramma biedt de deelnemers de gelegenheid kennis te maken met de processen in een gemeente in het buurland. De deelnemende gemeenten stellen zelf een passend programma samen.

Dit jaar zal de tweedaagse cultuurcursus worden aangeboden. Dit seminar vindt plaats op 14 en 15 december. De uitnodigingen hiervoor worden binnenkort verstuurd.

Het taalgedeelte en de excursie moeten nog worden gepland en zullen in de eerste helft van 2023 plaatsvinden. Het uitwisselingsprogramma kent geen vaste data, omdat de deelnemers dit in onderling overleg afstemmen.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Terugblik Euregionale Scholenwedstrijd

De Euregio Rijn-Waal heeft dit jaar voor de vierde keer een Euregionale Scholenwedstrijd georganiseerd. Het thema was deze keer “Europa”.

In samenwerking met Europe Direct Duisburg en Europe Direct Nijmegen konden de ruim 300 leerlingen ter voorbereiding deelnemen aan een interactieve online workshop. De jury heeft begin april alle inzendingen beoordeeld en de winnaars zijn op 9 mei (de dag van Europa) tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Viller Mühle in Goch bekend gemaakt.

De winnende inzendingen per categorie waren:

Nederlandse scholen

1. prijs: Lyceum Elst, 2VB
2. prijs Lyceum Elst, 2VA
3. prijs: Metameer College Boxmeer, 3de klas

Duitse scholen

1. prijs: 3 leerlingen van het Collegium Augustinianum Gaesdonck, Goch en het Freiherr-vom-Stein-Gymnasium, Kleve
2. prijs: Kardinal-von-Galen-Gymnasium, Kevelaer, Q1
3. prijs: 4 leerlingen van de Maria Sibylla Merian Gesamtschule, Herzogenrath, EF

Partnerscholen

1. prijs: Städtisches Gymnasium Straelen (Q2) en Jan van Brabant College Helmond (VWO 6). Deze inzending heeft tevens een extra prijs voor hun bijzondere inzet ontvangen

Enkele impressies van de scholenwedstrijd en de winnende inzendingen zijn te zien op ons YouTube kanaal: [EuregioRijnWaal - YouTube](#)

Voor de scholenwedstrijd heeft de Euregio Rijn-Waal ook deze keer een subsidie ontvangen van de Staatskanzlei NRW.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming

Uitslagen deelstaatverkiezingen Nordrhein-Westfalen

Op 15 mei vonden in Nordrhein-Westfalen deelstaatverkiezingen plaats. In totaal hebben 5 partijen één of meerdere zetels in het parlement verkregen.

- SPD	26,7% (- 4,8)	56 zetels
- CDU	35,7% (+ 2,8)	76 zetels
- Bündnis 90/die Grünen	18,2% (+ 11,8)	39 zetels
- FDP	5,9% (- 6,7)	12 zetels
- Piraten	0,3% (- 0,7)	0 zetels
- Linke	2,1% (- 2,8)	0 zetels
- AfD	5,4% (- 6,7)	12 zetels
- Overige	5,7 % (+ 2,3)	0 zetels

Uit de Euregio Rijn-Waal zijn de volgende personen in de Landtag gekozen:

Kreis Kleve	Stephan Wolters	CDU
	Dr. Günter Bergmann	CDU
	Dr. Volkhard Wille	Bündnis 90/die Grünen
Kreis Wesel	Stefan Zimkeit	SPD
	René Schneider	SPD
	Charlotte Quik	CDU
	Ibrahim Yetim	SPD
Stadt Duisburg	Sarah Phillip	SPD
	Benedikt Falszewski	SPD
	Frank Börner	SPD
	Julia Wenzel	Bündnis 90/die Grünen
Stadt Düsseldorf	Olaf Lehne	CDU
	Marco Schmitz	CDU
	Angela Erwin	CDU
	Peter Blumenrath	CDU
	Angela Freimuth	FDP
	Ralf Witzel	FDP
	Mona Neubaur	Bündnis 90/die Grünen
	Stefan Engstfeld	Bündnis 90/die Grünen

Er zijn in totaal 195 zetels in de Landtag. Voor een meerderheid zijn minimaal 98 zetels nodig. Voor een coalitie zijn diverse combinaties mogelijk, zoals CDU und Bündnis 90/die Grüne, of een "Ampelkoalition" van SPD, Bündnis 90/die Grüne en FDP.

Besluitvoorstel:

Ter kennisneming